



**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

3. Quædam objectio ponitur & diluitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95871)

tate maneret absque obiecto obiectum non esset visio neque requireretur ad visionem: si ergo obiectum à Deo volitum non est, ipsa Dei volitio, neque requiritur ad realitatem ullam volitionis diuinæ, sane absque obiecto illo manebit tota essentia volitionis, & consequenter manebit ipsa volitio, quod si hæc sine obiecto manere non potest, ideo erit, quia obiectum requiritur ad realitatem illam volitionis.

Tandem, quia infinitudo in Deo si non coniungatur aut cum distinctione formali Scotica, aut cum distinctione virtuali Thomistica, non potest saluare cum veritate prædicata distincta, & contradictorie opposita, quæ conueniunt diuinitati, & paternitati, supposita identitate reali formali inter tales formalitates diuinas; unde etiam si concedas infinitatem inter diuinitatem, & personas, non poterunt verificari prædicata supradicta; si ex alio capite destruis distinctionem, aut formalem à parte rei, aut virtualem, ut tu ipse fateris in hoc mysterio. Item non potest saluari cum veritate, quod Deus qui formaliter indiuisibilis est, extendatur sine interruptione per corpora, & loca extensa, ac proinde subeat prædicationes, & denominationes extensionis, (idem est in Angelo, & in anima rationali) etiam si detur in Deo infinitudo, si ex alio capite non habeat extensionem, & diuisibilitatem virtualem, eminentialem, & æquivalentiam; unde quando interrogatur à te cur Deus cum sit indiuisibilis formaliter, & formaliter inextensus, extendatur, seu sit præsens toti huic cubiculo sine interruptione, se habendo in hoc, ac si esset corpus, si vis tribuere rationem immediatam, non debes confugere ad infinitudinem; quia Angelus etiam potest esse præsens toti huic cubiculo continue sine interruptione, sicut anima est in toto corpore, & nihilominus neque Angelus neque anima habent infinitudinem: ergo debes tribuere pro ratione proxima, & immediata tam in Deo, quam in Angelo, & anima extensionem, seu diuisibilitatem virtualem, licet verum sit quod pro ratione infinitæ præsentia Dei per omnia spatia reddenda sit infinita virtualium extensio. Itaque pro certo in bona Theologia habendum est nullo modo posse verificari de Deo prædicata opposita, & distincta sine distinctione formali, aut virtuali, & prædicata extensionis quoad præsentiam non possunt verificari de Deo sine extensione, aut formali, aut virtuali in ipso, quia prædicationes, aut denominationes diuinæ petunt fundamenta suæ verificationis proportionata sibi: sed de Deo verificantur prædicata contingentia, seu contingentes denominationes amandi, vel non amandi, volendi, vel nolendi: ergo à paritate rationis etiam si detur infinitudo in Deo, non poterunt verificari de Deo sine aliqua contingentia aut formali, aut virtuali: sed per te quia non admittis distinctionem formalem, verificantur prædicata distincta, & contradictorie opposita propter distinctionem virtualem, & quia non admittis, nec potest admitti secundum fidem catholicam extensio, & diuisibilitas formalis in ordine ad locum in deo, verificas prædicationes, & denominationes existendi præsentialem, & extensionis Dei sine ulla interruptione per infinita corpora, & spatia per extensionem, & diuisibilitatem virtualem, sine qua negata formali non potest saluari,

quod Deus extendatur per omnia corpora, & sit præsens omnibus locis infinite extensis.

Ergo à paritate rationis evidenter, & necessario sequitur, non posse verificari denominationes, & prædicationes contingentes in actibus diuinæ voluntatis sine contingentia virtuali, eminentiali, & æquivalentia eorumdem actuum liberorum Dei supposito quod negatur ut negari debet secundum fidem catholicam omnis contingentia formalis ad essendum, & non essendum formaliter à parte rei in ipsis actibus liberis, neque ulla ratio differentia, & discriminis potest ex cogitari ad negandam veritatem contingentia virtualis, quam tribuimus Deo, supposito, quod aduersarii admittunt distinctionem virtualem, & omnes Theologi, nullo exemplo, extensionem, & diuisibilitatem virtualem æquivalentem formali, & eminenter continentem illam.

Quadam obiectio ponitur, & diluitur.

Dices, ex hac tota nostra doctrina sequi, in Deo non dari libertatem formalem, sed solum virtualem; patet consequentia: quia libertas nihil aliud est, quam contingentia: sed per te in Deo non datur contingentia formalis, sed solum virtualis, & per æquivalentiam: ergo in Deo non datur libertas formalis, sed solum virtualis, & per æquivalentiam.

Sed contra manifeste, quia hæc obiectio aduersariorum fundatur in confusione, & non distinctione harum formalitatum indifferentia, contingentia, quæ maxime differunt, & una est constitutum formale libertatis, & altera non est constitutum sed requisitum, aut conditio ad libertatis usum, itaque indifferentia est definitio libertatis, quare si indifferentia non sit formalis in Deo, non erit formalis libertas ipsius, quia autem nos concedimus indifferentiam formalem in Deo ad amandum, & non amandum, hoc est ad volendum facere creaturam, seu communicare aliquod bonum illi, vel ad volendum non facere illam vel non communicare ipsi tale bonum, ideo concedimus libertatem formalem in Deo, & quia contingentia ad essendum & non essendum secundum nostram sententiam; imo secundum veritatem ipsam, non est constitutum formale libertatis, sed solum requisitum aut conditio etiam si sit tantum virtualiter, aut æquivalenter, non destruit libertatem formalem, nec reddit illam virtualem, & æquivalentem; exemplum est manifestissimum per intellectum diuinum generat formalissime Patrem Verbum, & per voluntatem non generat formalissime ipsum, quod generare, & non generare non destruit, nec reddit virtuale solum, aut æquivalenter distinctio, quæ datur in Deo inter intellectum, & voluntatem, ex eo quod non sit formalis à parte rei, sed solum virtualis, & ratio est manifesta, quia distinctio, licet sit prærequisitum, & conditio, & nullo modo constitutum formale generationis Verbi, &c. aut definitio eius non potest tollere formalitatem definiti, quam tolleret sine dubio, si esset constitutum formale, unde cum definitio generationis tui formale, unde cum definitio generationis tui sit productio seu processio viuentis à vi-Verbi sit productio seu processio viuentis à vi-Verbi sit productio seu processio viuentis à vi-Verbi sit productio seu processio viuentis à vi-

ente coniuncto in similitudinem individuum, & maximam eiusdem nature &c. hæc sit formalis distinctio, quæ solum conditio est, sit virtualis.

Aliud exemplum declarat amplius, & minimam æque veritatem præsentem. Cælum in probabili opinione

Quaest. II. In quo consistat actus liber Dei. 409

opinionem immediate per suam substantiam solum ut aiunt Scotistae, & P. Hurtado, immediate suppositi, aut ut ait, P. Suarez cum alijs gravissimis Doctoribus, immediate suppositi, & virtutis producit mineralia in visceribus terrae, aut lucem maxime intensam in speculo, cum proximior speculo lux non sit tam intensa; quando autem interrogatur ab his quomodo coelum, cum sit formaliter separatim tanto intervallo possit producere mineralia, cum omne agens debeat esse approximatum passo ad producendum formaliter esse. Cum Respondent optime quidem ad productionem formalem non requiri approximationem formalem agentis cum passo, sed solum virtuale, hoc est ratione sphaerae virtutis ipsius, & reddunt rationem, quia approximatio est solum conditio ad productionem & non constitutum formale illius, conditiones autem sufficientiunt virtualiter esse, dum tamen constitutum formale seu definitio formaliter & non solum virtualiter detur.

Ita similiter in nostro casu; contingentia non est definitio, aut constitutum formale libertatis; quia hoc est indifferentia ad amandum, vel non amandum: ergo bene potest esse contingentia virtualis in Deo, quia est solum conditio ad usum libertatis, etiam si in Deo detur libertas formalis, quia in Deo datur formalis indifferentia ad volendum facere, vel volendum non facere; quae indifferentia non est in hoc sita, ut per diversos actus realiter, & formaliter distinctos, amet, vel non velit amare, sed potius per eandem entitatem actus, quatenus est plures virtualiter.

Itaque tota difficultas huius puncti petit, ut demonstremus contingentiam, & indifferentiam, non esse eandem formalitatem, sed diuersam, ac proinde vnam posse esse virtualiter in Deo, aliam formaliter, quo probato, omnis difficultas contra nostram opinionem evanescet, & corruet. Quod sic demonstro primo, nam secundum fidem catholicam, & omnes Doctores Theologos, imo secundum euidens lumen naturale in Deo datur formalissima libertas, & nihilominus fides catholica docet & omnes Theologi, vno excepto Caetano, in Deo non dari contingentiam formalem ad essendum, & non essendum, quia omne quod in Deo est, quatenus à se est, & non ab alio, omnino necessarium est quoad existentiam: ergo secundum fidem catholicam, & omnes Theologos dicendum est, tanquam certum, libertatem formalem ad amandum, vel non amandum, non esse idem, ac contingentiam formalem ad essendum, & non essendum, sed potius distinguere realiter omnino; quia separatur realiter in Deo, siquidem existente formali libertate in ipso à parte rei, non existit formaliter à parte rei intra ipsum contingentia ad essendum, & non essendum, ad hoc ut sit, vel ut destruat aliquam formalitatem intrinsece existentem in Deo.

Et ex alio capite concedendum est dari in Deo pradicatum formale per quod definitur formaliter libertas, & sit idem formalitatem cum illa, ac per consequens distincta realiter à contingentia formali: sed hæc non est alia nisi indifferentia, ut patet ex definitione libertatis ut sic (adducta ab omnibus Theologis, ut videre est apud Patrem Suarez tom. 1. de gratia, p. 1. q. 1. c. 3. per totum) quae sic se habet, est indifferentia positus omnibus requisitis ad virtutem liberam; quod alijs verbis solet dici ut ait Nemef. lib. de natur. homin. c. 3. liberum est, si eisdem positus, esse aliquando appetere aliquid quando refugere, vel aliter, est potestas, quae positus

omnibus requisitis, potest velle, & non velle, per quae verba indifferentia ad volendum, & non volendum declaratur; quia idem est posse facere, & non facere, posse velle & non velle, ac esse indifferens ad volendum, & non volendum; ergo libertas divina formaliter est formalis indifferentia ad velle & non velle, ad velle & non velle, quia quidquid convenit superiori; convenit omni contento sub illo secundum illud principium dici de omni, in quo adverte, etiam si omnes per indifferentiam definiant libertatem formalem divinam vel libertatem ut sic, nihilominus tamen nulla est recepta definitio libertatis in qua ponatur expresse contingentia formalis, cuius nulla ratio potest reddi, nisi quia omnes Doctores iudicant, indifferentiam formalem esse dignam Deo (unde ipse P. Herize tract. 2. disp. 11. de existentia divina voluntatis, cap. 3. num. 19. convertit libertatem cum indifferentia his verbis: quae quidem ut sic indifferens est ad proximam cognoscibilitatem, & appetibilitatem, & ad ipsarum negationem, atque ab utroque praescindit, quemadmodum facultas libera ut sic in actu primo indifferens est in ordine ad omnem determinationem, ab omni praescindit.)

Ecce ubi definit libertatem ut sic per indifferentiam ut sic; quia libertas ut sic non potest intelligi sine indifferentia; quia est constitutum formale, & definitio expressa illius, & contingentiam formalem esse indignam ipso propter imperfectionem essendi, & non essendi, essendi, & definendi oppositam summae necessitati Dei in essendo, & ideo licet omnes catholici fateamur, Deum esse liberum formaliter, nullus est ausus dicere huc usque; Deus est contingens formaliter: ergo contingentia distinguitur realiter à libertate, & per consequens ab indifferentia; quae est definitio formalis libertatis: ergo non valet argumentum, Deus habet contingentiam solum virtualem: ergo solum habet libertatem virtutalem & non formalem; sicut sol non habet calorem formaliter, sed solum virtualiter: ergo non habet lucem formaliter; nam lux, & calor distinguuntur realiter, sicut contingentia & libertas; valeret autem argumentum, si contingentia, & indifferentia essent idem; nam indifferentia, & libertas sunt idem formalissime; cum ergo contingentia, & indifferentia distinguantur, & indifferentia & libertas identificentur, licet non detur contingentia formalis in Deo, poterit esse in ipso libertas formalis ad amandum, & non amandum, quia est indifferentia formalis ad illa.

Secundo sic demonstratur in creaturis. Nam in actu libero creato datur sola indifferentia, & libertas extrinseca, & ideo idem actus potest transire de necessario in liberum, ut P. Suarez late docet cum communi sententia in metaphysica, quae libertas redundat in actum ex libertate voluntatis cum plena cognitione intellectus advertentis omnia; si autem intellectus non advertat, erit actus primo primus, ac proinde non liber, sed necessarius. Advertentia autem intellectus, & reliqua extrinseca omnino sunt respectu actus voluntatis, atque ideo denominatio liberi in actu, quae sumitur ab illis, extrinseca est respectu talis actus, & nihilominus actus liber creatus intrinsece est contingens, quia ex vi suae naturae intrinseca est corruptibilis, & ita est ut possit non esse, omnis enim creatura, quia talis est, contingens est intrinsece, quare cum formalitates contingentiae, & libertatis, aut indifferentiae respectu diversorum sint, quia contingentia est respectu propriae

FFF existentiae;

existentiæ, & libertatis, seu indifferentia respectu libertatis, voluntatis, & aduertentiæ intellectus. Et ex alio capite contingentia est intrinseca indifferentia, & libertas extrinseca in actu; euidenter sequitur, contingentiam, & libertatem, seu indifferentiam distingui realiter inter se; quia eadem entitas non potest esse intrinseca, & extrinseca simul in eodem subiecto. Præterea si consideremus has omnes formalitates in potentia voluntatis, tam contingentia quam libertas, & indifferentia sunt intrinsece formalitates respectu voluntatis, quia voluntas, sicut est intrinsece libera, est intrinsece indifferens, & etiam est intrinsece contingens; sed cum hoc discrimine, quod non respectu illius, in ordine ad quod est contingens, & etiam indifferens, & libera, sed potius respectu distinctorum realiter ab illo; nam voluntas est contingens respectu propriæ existentie; quia potest esse, & non esse, si Deus conferret ipsam vel suspendat concursum, quo conseruat illam; itaque respectu sui, & dei dicitur contingens, unde potius absoluta denominatio est contingentia, quam relatiua, quia nihil refertur realiter ad suam existentiam, cum existentia sit idem, quod res, cuius est existentia.

29 Dicitur autem libera voluntas & indifferens in ordine ad suos actus, & non in ordine ad suam existentiam; unde non dicitur indifferens aut libera, quia potest esse & non esse formaliter, sed potius quia potest amare, & non amare formaliter, & quia habet plenum dominium circa suos actus, ratione cuius potest se determinare ad amandum, quando potest se determinare ad non amandum, quia in manu, ac potestate illius est amare vel non amare, quando voluerit, sine eo quod possit recurri ad aliam causam talis determinationis ad amandum potius, quam ad non amandum, quod optime docuit Anselmus *lib. de casu diaboli, cap. 27*, cum enim rogaretur à discipulo de nostra voluntate: [cur ergo voluit (magister respondet) non nisi quia voluit; nam hæc voluntas nullam aliam habuit causam, quæ impelleretur aliquatenus, aut attraheretur; sed ipsa sibi causa efficiens fuit, si dici potest effectus;] nam si interrogas de nostra facultate libera, quare ergo obiectum amore, & odio dignum afficit amore, & non odio; aut quare odio potius quàm amore, cū præxiterit in potentia proxima ad quodlibet; responsio non debet recurrere ad aliquam antecedentem determinationem, aut physicam, aut moralem, sed responderi debet quia habet dominium circa suos actus, ac proinde est principium indifferens, & in manu ipsius positum est, aut amore, aut odio afficere obiectum, quod dominium est causa, ut ipsa voluntas sibi hanc eligendi potestatem habeat, quæ possit quando voluerit, & quomodo voluerit se reducere, & determinare ad hunc, vel illum actum; itaque non debemus respondere, quia ipsa se determinat ad volendum, ita ut intelligamus determinationem aliquam præcedere volitionem seu actionem immediate liberam, sed quia se determinat ipsa volitione, quæ est formalis determinatio, ratione cuius in supradictis verbis dixit Anselmus, [non nisi quia voluit,] ubi aduerte causalem illam, quia voluit diuersum habere sensum, cum applicatur ipsi volitioni, seu actioni, quæ immediate libera est, & cum applicatur effectui extrinseco ut motioni alicuius membri. Nam si fiat interrogatio, quare hæc voluntas edidit amorem & non odium? cum respondemus, quia voluit, non reddimus causalem per causam efficientem,

prædeterminantem aut quoquomodo præsuppositam ad amorem, nam pono omnia præsupposita, atque prærequisita omnem retinere indifferentiam, & prorsus æqualiter se habere ad amorem, & odium; & tunc secundum meliorem Theologiam odium, vel amorem intelligere in exercitio potest; reddimus ergo causam formalem, non necessariam, ut cum dicimus ideo homo albus est, quia habet albedinem, sed liberam in se continentem ipsum liberum exercitium, ac si diceremus, cum se potuerit inflectere pro arbitratu, & libito proprio ad vtramvis partem, quia se inflectit ad amorem ipsum eliciendum, actione libera, ideo amat.

At vero cum ea causalis applicatur effectui extrinseco, ut motioni manus, cum dicimus, mouet manum, quia vult, assignamus causam efficientem seu tenentem se ex parte efficientis, quatenus facultatem motricem determinat ad motum; ita ut volitio sit causa motus; quod etiam in Deo est verum; quia ideo deus facit aliquid, quia vult facere ita ut volitio libera dei sit causa effectiōis create; cum hoc tamen discrimine, quod creatura quando vult, ut faciat aliquid, prius facit in seipsam volitionem per vera efficientiam, & productionem qualitatis amoris in seipso; Deus autem sine vlla efficientia, emanatione, aut productione formali sui amoris vult facere per solam emanationem, & productionem virtutalem amoris à voluntate, quia cum amor seu volitio solum virtualiter, & non formaliter distinguatur à deo, solum virtualiter & non formaliter debet emanare à voluntate diuina.

Ex quibus manifeste patet maxime distingui contingentiam à libertate, & indifferentia propter rationes dictas: ergo bene potest esse formaliter in Deo indifferentia & libertas ad amandum, & non amandum; quia ita amat formaliter hanc creaturam, ut potuerit non amare illam formaliter; licet non detur in ipso contingentia formalis ad hoc ut sit, & non sit actus liber.

Dices, per vos deus potest formaliter amare, & non amare: ergo potest esse, & non esse amor formaliter; sed esse & non esse arguit contingentiam formalem: ergo in deo datur contingentia formalis, si datur indifferentia formalis ad amandum, & non amandum.

Sed contra manifeste, quia à verbis adiectiuis ad substantiua non valet consequentia in diuinis, neque è contra à verbis substantiuis ad adiectiua potest fieri syllogizatio; v.g. verum est dicere diuinitas est Pater, & Pater est diuinitas, & nihilominus non est verum dicere, ergo diuinitas generat, quia Pater generat; nam quod Pater generet, & Pater sit diuinitas, est propositio de fide catholica, & nihilominus est hæretica, diuinitas generat; Item hæc est vera propositio, Paternitas est diuinitas, Paternitas non communicatur Filio, & nihilominus hæc est hæretica; diuinitas non communicatur Filio; Item bene dicimus, iustitia est misericordia, & misericordia misereatur, aut misericordia punit, ex eo quod sit idē cum iustitia, & ratio est, quia verba adiectiua continent sensum formalissimum, quem non continent verba substantiua; sed solum identicum, & materiale; unde mutatur appellatio sensus, quando ex vno verbo ad aliud fit syllogizatio, ita similiter, & proportionali modo non potest argui ab indifferentia ad essendum, & non essendum, quæ contingentia dicitur, ad indifferentiam ad amandum, vel non amandum; neque è contra potest argui à potestate amandi, & non amandi ad potestatem essendi, & non essendi; quia

Quaest. II. In quo consistat actus liber Dei. 411

quia arguitur à verbo adiectiuo ad substantiuum vel è contra à verbo substantiuo ad adiectiuum quia mutatur appellatio sensuum; nam potestas seu indifferentia, quæ significatur per verbum adiectiuum, amandi, & non amandi est indifferentia libertatis, & domini; quæ libertas formalissime dicitur; potestas autem & indeterminatio significata per verbum substantiuum, *sum, es, fui*, & sic ad essendum, & non essendum formaliter, non est indifferentia libertatis, seu dominatiua potestas voluntatis circa suos actus, quæ formalissima libertas dicitur, sed potius est contingentia formalis distincta à libertate, & indifferentia formali, quam omnes Theologi negant, in Deo dari concedentes indifferentiam, & libertatem formalem ipsi, & ideo omnes Theologi fatentur, tanquam articulum de fide Deum esse formaliter indifferentem ad amandum, & non amandum creaturas existentes, vel futuras, & nihilominus omnes negant, tanquam apertam hæresim dicere Deum esse contingentem formaliter ad essendum, & non essendum, seu Deum habere indeterminatorem ad existendum, & non existendum, cum potius quia est à se, sit necessario per essentiam determinatus ad existendum sine vlla indeterminatorem ad non essendum: ergo bene potest Deus esse indifferens formaliter ad amandum, vel non amandum, & nihilominus non esse formaliter indeterminatus, aut indifferens, vt sit in ipso, vel non sit in ipso amor, eo modo, quo in creaturis verificatur; nam in illis verum est dicere, creatura intellectualis non solum est indifferens, vt amet, vel non amet formaliter, sed etiam habet suam indeterminatorem vt sit, vel non sit amor in illa, & vt existat amor & etiam vt destruat, corrumpatur, & deficiat amor in illa formaliter; & ratio est quia in creatura non solum datur indifferentia formalis respectu amoris, quæ est libertas formalis, sed etiam datur formalis contingentia ad essendum, & non essendum, non solum in propria entitate, sed etiam in propriis actibus, qui possunt formaliter existere, & corrumpi propter rationem creaturæ, quæ datur in illis; itaque creatura habet indeterminatorem ad essendum, & non essendum in propriis actibus, non ratione libertatis formalissime vt sic præcisa, sed potius ratione contingentie formalis propriæ creaturæ; habet autem indifferentiam ad amandum, & non amandum formaliter propter libertatem & non propter contingentiam; ex quo manifeste patet, non fieri illationem rectam ab indifferentia formali amandi, & non amandi ad contingentiam essendi, & non essendi formalem, quæ lato modo indifferentia dicitur ad essendum, & non essendum: quapropter indifferentiam amandi, & non amandi concedimus formaliter in Deo, negamus tamen contingentiam, quia Deus per entitatem suam necessariam ratione infinitæ suæ perfectionis, & actualitatis amat & non amat sine destructione, & diminutione formali per solam additionem, & diminutionem virtutalem, seu æquivalentem, vt late supra explicuimus, & amplius hoc patebit ex dicendis.

Tertio sic argumentor principaliter; quia esse indifferens, seu indifferentia formalis ad amandum, & non amandum, quatenus dicit dominium formale, & potestatem ad vtrumlibet, est perfectio simpliciter simplex; quia melius est, cuiusque subiecto habere illam, quam carere illa, & quam habere oppositum illius; vt quæ-

I. P. Tom. II.

stione prima huius disputationis late demonstrauimus: sed potestas ad essendum, & non essendum, hoc est non repugnantia vt res existat, & destruat formaliter, seu vt definat esse formaliter est maxima omnium imperfectio: ergo non sunt omnino idem, sed potius distinguuntur, ac proinde prima datur formaliter in Deo; secunda solum virtualiter, aut eminenter, verbi gratia, ratio entis, aut substantiæ secundum se est perfectio simpliciter simplex, & ideo formaliter datur in Deo; & è contra vero corruptibilitas, aut mortalitas nullo modo datur formaliter in Deo, quia dicit imperfectiorem, ex quo colligimus, licet in creatura identificetur realiter secundum se in omni subiecto non petere identificationem, sed potius posse separari, vt videre est in Deo: ergo similiter, licet indifferentia voluntatis, & contingentia identificentur in creatura propter imperfectiorem creaturæ, quæ petit libertatem corruptibilem, & defectibilem, nihilominus tamen non ita se habent, vt necessario identificentur in omni subiecto formaliter etiam si subiectum sit perfectissimum & infinitum, nec ita reciprocantur, & conuertuntur, vt in quocunque reperitur libertas, & indifferentia formalis, necessarium sit, vt reperiat contingentia formalis, alias indifferentia & libertas, vt sic in suo conceptu formalissimo dicerent imperfectiorem, & non possent depurari, aut defæcari ab omni fœce imperfectiōis, sicut contingentia nunquam potest præcindi ab imperfectiōe, quod est falsissimum & ideo concedimus, vt iam sæpe dixi libertatem, & indifferentiam formalem ad amandum, & non amandum, ita omnes Theologi catholici, tanquam fide sanctum, & negamus contingentiam formalem ad essendum, & non essendum propter perfectionem simpliciter simplicem vnius, & imperfectiorem alterius: ergo contingentia formalis ad essendum, & non essendum secundum se potest distinguere realiter, & de facto distinguitur, & separatur à parte rei à libertate formali, seu indifferentia & perfectissimo dominio amandi, & non amandi: ergo contingentia non est constitutum formale indifferentiæ, & libertatis, licet sit requisitum, vel conditio, ac proinde sufficit quod in Deo sit virtualiter, æquiuallenter, & eminenter, existente in ipso formaliter indifferentia amandi, & non amandi.

SVBSECTIO VLTIMA.

Tertia conclusio ponitur.

Supposita contingentia virtuali, aut æquivalenti potest optime Deus subire denominationes, & prædicationes contingentes amandi, & non amandi formaliter perfectiori modo, quam creaturæ subeunt illas; itaque sicut creatura facillime intelligitur amare, & non amare, quia habet contingentiam formalem, imperfectam tamen, ita similiter, sed perfectiori modo sine vlla imperfectiōe supposita indifferentia formali, ratione contingentie virtualis æquivalentiæ, & eminentiæ poterit intelligi sine vlla difficultate amans, & non amans. Probat hoc breuiter, quia quotiescunque

FFF 2